

5.9 Občanská výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Občanská výchova
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	<p>Předmět Občanská výchova navazuje na vyučovací předmět 1. stupně ZŠ Člověk a jeho svět. Jsou zde podávány informace, které žáci v jiném předmětu nedostanou (např. právní, ekonomické), dále jsou integrovány a doplňovány poznatky z jiných předmětů. Z podstaty předmětu vyplývá, že jsou v něm realizována všechna průřezová témata s ohledem na věk a vyspělost žáků.</p> <p>Občanská výchova vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a k respektování lidských práv, k rovnosti žen a mužů, výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Předmět otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací.</p>
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>Předmět seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a různými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.</p> <p>Předmět Občanská výchova je povinný pro žáky 2. stupně ZŠ v rozsahu 1 hodiny týdně pro žáky 6. - 9. ročníku.</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> Výchova k občanství

Název předmětu	Občanská výchova
Mezipředmětové vztahy	<ul style="list-style-type: none"> • Český jazyk • Člověk a svět práce • Matematika • Výchova ke zdraví • Zeměpis • Anglický jazyk • Německý jazyk • Francouzský jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k učení: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů • sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok • umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení • vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu • vnímá a aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků • důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení • vytváří schopnost využívat jako zdroj informací různorodé verbální texty i neverbální sdělení • žákům objasňuje, které koncepce a postupy, používané ve společenské praxi, jsou v souladu s dosaženou úrovní poznání • vede ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci <p>Kompetence k řešení problémů: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost • zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků • umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení • ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním • studijní materiály a zdroje jsou ve výuce žákům dostupné

Název předmětu	Občanská výchova
	<ul style="list-style-type: none"> • vede ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů v současnosti • zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů • zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami • pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
	<p>Kompetence komunikativní: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu • společně s žáky formuluje cíl činnosti (úkolu) • vybízí žáky, aby kladli otázky (k věci) • umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory • vede žáky k uplatňování vhodných prostředků komunikace, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv • vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních postojů
	<p>Kompetence sociální a personální: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují • vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu • umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce • umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle • přispívá k vytváření rovnoprávného postavení žen a mužů ve společnosti i domácnosti
	<p>Kompetence občanské: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení • vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních • důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel • ve výuce reflektuje společenské a přírodní dění • umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků • vede žáky k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům

Název předmětu	Občanská výchova	
	<ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU i ve světě a k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti <p>Kompetence pracovní: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů • vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a v dohodnutých termínech • vede žáky ke správným způsobům užití techniky a vybavení • vede žáky k plánování úkolů a postupů • vede žáky k ochraně kulturních, společenských i přírodních hodnot • přispívá k utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí • vede žáky k rozvíjení realistického sebepoznání a sebehodnocení <p>Kompetence digitální: Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií • vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě • podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí 	
Způsob hodnocení žáků	<p>Hodnocení poskytuje žákovi objektivní zpětnou vazbu o tom, co už umí, co ví a zná, čeho dosáhl, ale také o tom, co mu nejde, v čem má nedostatky, rezervy apod. Mělo by žákovi nápomoci k vlastnímu sebepoznání, k získávání dalších vědomostí i dovedností a rozvíjet je pro jeho budoucí uplatnění se v životě.</p> <ul style="list-style-type: none"> • průběžné hodnocení – klasifikační stupnicí i slovní zpětná vazba učitele • čtvrtletní hodnocení – kombinace slovního hodnocení a klasifikační stupnice • pololetní hodnocení – vysvědčení vyjádřeno klasifikačním stupněm • závěrečné hodnocení – vysvědčení vyjádřeno klasifikačním stupněm 	
Občanská výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení 	

Občanská výchova	6. ročník	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální 	
ŠVP výstupy		Učivo
Tematický celek - ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání		Moje vlast, státní symboly
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		Moje vlast, vlastenectví, nacionalismus
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		Reklama, sociální sítě
respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí		Osobnost, sebepoznání, vlastnosti, emoce, temperament, hodnotový žebříček
		Život ve společnosti, sociální skupiny, role
		Obec, menšiny a jejich kultura
		Moje vlast, kultura
Tematický celek - ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života		Osobnost, sebevědomí, sebereflexe
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek		Život ve společnosti, sociální skupiny, kolektiv
		Osobnost, sebereflexe, vůle, motivace, hodnoty, stanovení osobních cílů a jejich realizace, sebevědomí
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		Osobnost, sebevědomí, sebereflexe
		Život ve společnosti, sociální skupiny, kolektiv
Tematický celek - ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí a krajů		Obec, druhy obcí, samospráva obce
		Kraj, samospráva kraje
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – manželství		Rodina, manželství, partnerství, základní práva a povinnosti
		Rodina, základní práva a povinnosti

Občanská výchova	6. ročník	
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování		Základní práva a povinnosti občanů republiky
		Úmluva o právech dítěte
Tematický celek - ETICKÁ VÝCHOVA		
analyzuje etické aspekty různých životních situací		Zodpovědnost za životní prostředí
komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci		Rodina
		Komunikace a vztahy
aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy		Hodnota rodiny
		Úcta
analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu		Život ve společnosti, sociální skupiny, kolektiv
nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva		Osobnost, sebevědomí, sebereflexe
		Život ve společnosti, sociální skupiny, kolektiv
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Psychohygienu		
Podpora sebevědomí, pozitivní myšlení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání lidí		
Poznávání spolužáků a jejich zájmů, hodnot, důležitost tolerance ve třídě		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Rozvoj schopností poznávání		
Práce s textem, didaktické hry, myšlenkové mapy, rozvoj kritického myšlení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Seberegulace a sebeorganizace		
Stanovování si vlastních cílů		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Mezilidské vztahy		
Naši kamarádi, sociální skupiny, rodina – sounáležitost		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Sebepoznání a sebepojetí		
Sebereflexe – mé vlastnosti, zájmy, hodnoty, koníčky a přátelé		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Kooperace a kompetice		
Práce ve skupině, ve dvojici – podpora a důležitost spolupráce, dodržování pravidel spolupráce		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Občanská společnost a škola		
Život ve škole – demokracie ve škole, co můžeme ovlivnit, vztahy se spolužáky		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Formy participace občanů v politickém životě		

Občanská výchova	6. ročník	
		Občan, obec, kraj, komunální volby
		VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Občan, občanská společnost a stát
		Občan, práva a povinnosti
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
		Dodržování pravidel diskuze, vytváření vlastních argumentů
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Hodnoty, postoje, praktická etika
		Vytváření si vlastních hodnot a poznávání hodnot ostatních
		VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
		Místní samospráva
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Kulturní diference
		Osobní identita
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Lidské vztahy
		Důležitost spolupráce, tolerance
		ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Vztah člověka k prostředí
		Kultura a příroda obce
		MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Multikulturalita
		Naše vlast
		MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
		Práce s textem
		ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
		Ochrana přírody a kulturních památek
		MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
		Co nám přinášejí sociální sítě, k čemu slouží reklama
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Komunikace
		Dodržování pravidel diskuze, vytváření vlastních argumentů
		OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Kreativita
		Nahlížení na svět z různých úhlů pohledu, hledání různých řešení, rozvoj kritického myšlení
		MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Fungování a vliv médií ve společnosti
		Vliv sociálních sítí a reklamy na náš každodenní život

Občanská výchova	6. ročník	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Tvorba mediálního sdělení		
Tvorba reklamního sdělení		

Občanská výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální 	
ŠVP výstupy		Učivo
Tematický celek - ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
rozdílňuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		Stát, nacionalismus, vlastenectví
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		Tvorba mediálního obsahu, noviny, sociální sítě
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		Kultura, stereotypy, předsudky, šovinismus, rasismus, xenofobie Menšiny, kultura menšin Náboženství
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		Život ve společnosti Rasismus, xenofobie, extremismus, šovinismus, stereotypy, předsudky
Tematický celek - ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		Osobnost, identita, sebereflexe
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		Osobnost, sebereflexe, sebevědomí
Tematický celek - ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
rozdílňuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky		Typy a formy států, republika, monarchie, diktatura Demokracie Státní moc, rozdělení a funkce

Občanská výchova	7. ročník	
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu		Obecní a krajská zastupitelstva
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		Demokracie, znaky demokracie, totalitní systémy
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		Demokracie Volby, aktivní a pasivní volební právo, volební systémy
přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu		Státní moc, rozdělení státní moci
		Demokracie Ústava, Listina základních práv a svobod
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování		Demokracie
		Ústava, Listina základních práv a svobod
		Úmluva o právech dítěte
Tematický celek - ETICKÁ VÝCHOVA		
rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory		Média a jejich působení Rozlišování mezi realitou a pseudorealitou
je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení		Život ve společnosti
respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí		Osobnost, sebereflexe, sebevědomí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Rozvoj schopností poznávání		
Práce s textem a obrazovými materiály		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Sebepoznání a sebepojetí		
Sebereflexe – moje identita, kdo jsem já?		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Seberegulace a sebeorganizace		
Plánování a organizace času, rozvoj sebekontroly a sebeovládání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Psychohygienu		
Pozitivní myšlení, podpora sebevědomí, předcházení stresu		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání lidí		

Občanská výchova	7. ročník	
Poznávání spolužáků při společné práci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Mezilidské vztahy		
Tolerance různorodosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Komunikace		
Rozvoj asertivní komunikace v různých situacích, dodržování pravidel diskuze, vytváření vlastních argumentů		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Kooperace a kompetice		
Dodržování pravidel spolupráce a soutěžení, pozitivní postoj ke spolupráci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Asertivní komunikace, aktivní naslouchání, podpora spolupráce		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Hodnoty, postoje, praktická etika		
Podpora tolerantního chování a uvažování		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Demokracie		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Formy participace občanů v politickém životě		
Volební systémy a demokratické volby		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Evropa a svět nás zajímá		
Zvyky a tradice národů Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Kulturní diference		
Tolerance zvláštností různých etnik		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Lidské vztahy		
Listina základních práv a svobod, tolerance, předsudky, stereotypy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Etnický původ		
Kultury etnických skupin, projevy rasové nesnášenlivosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Princip sociálního smíru a solidarity		
Lidská práva		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Práce s textem a obrazovými materiály		

Občanská výchova	7. ročník	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Co jsou to fake news a jak jim nenaletět?		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Vnímání autora mediálních sdělení		
Kdo je to novinář a jak se tvoří mediální sdělení?		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Tvorba mediálního sdělení		
Tvorba novinových článků a reportáží		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Občan, občanská společnost a stát		
Občan, listina základních práv a svobod, základní principy a hodnoty demokracie, principy soužití s minoritami		

Občanská výchova	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální 	
ŠVP výstupy		Učivo
Tematický celek - ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO		
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování		Obrana státu Vlastnictví
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých		Spotřební právo Obrana státu
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů		Soudní systém ČR
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady		Zákony ČR, základní práva a povinnosti občanů Přestupek, trestní čin
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		Korupce

Občanská výchova	8. ročník	
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr		Vlastnictví
		Pracovní poměr
		Smlouvy
uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věcí		Smlouvy
Tematický celek - ETICKÁ VÝCHOVA		
spolupracuje i v obtížných sociálních situacích		Komunikace verbální, neverbální, asertivní komunikace
rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů		Komunikace verbální, neverbální, asertivní komunikace
Tematický celek - ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem		Komunikace verbální, neverbální, asertivní komunikace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Práce s textem a obrazovými materiály		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Etnický původ		
Kultury etnických skupin, projevy rasové nesnášenlivosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Lidské vztahy		
Listina základních práv a svobod, tolerance, předsudky, stereotypy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Princip sociálního smíru a solidarity		
Lidská práva		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Hodnoty, postoje, praktická etika		
Podpora tolerantního chování a uvažování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Komunikace		
Rozvoj asertivní komunikace v různých situacích, dodržování pravidel diskuze, vytváření vlastních argumentů		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Kooperace a kompetice		
Dodržování pravidel spolupráce a soutěžení, pozitivní postoj ke spolupráci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Mezilidské vztahy		
Tolerance různorodosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání lidí		

Občanská výchova	8. ročník	
	Poznávání spolužáků při společné práci	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Psychohygienu	
	Pozitivní myšlení, podpora sebevědomí, předcházení stresu	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Rozvoj schopností poznávání	
	Práce s textem a obrazovými materiály	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	Asertivní komunikace, aktivní naslouchání, podpora spolupráce	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Sebepoznání a sebepojetí	
	Sebereflexe – moje identita, kdo jsem já?	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Seberegulace a sebeorganizace	
	Plánování a organizace času, rozvoj sebekontroly a sebeovládání	
	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Formy participace občanů v politickém životě	
	Volební systémy a demokratické volby	
	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Občan, občanská společnost a stát	
	Občan, listina základních práv a svobod, základní principy a hodnoty demokracie, principy soužití s minoritami	
	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
	Demokracie	

Občanská výchova	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální 	
ŠVP výstupy		Učivo
Tematický celek - ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		

Občanská výchova	9. ročník	
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí		Dopad a budoucnost médií, cílové skupiny, sociální sítě Propaganda, fake news
Tematický celek - ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady (2. stupeň)		Formy vlastnictví a jejich ochrana
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi		Finanční gramotnost, rozpočet domácnosti a hospodaření s penězi Chudoba, dluhy
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení		Finanční gramotnost, peníze, debetní a platební karty
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využit		Bankovníctví, úroky, pojištění, půjčky
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		Hospodaření s penězi, osobní a domácí rozpočet, dluhy
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz		Tržní hospodářství, nabídka, poptávka, tvorba cen, DPH, inflace
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu		Financování státu, rozdělování prostředků
Tematický celek - MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování		Evropská Unie, evropské občanství
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky		Životní prostředí Současné globální problémy a jejich dopady
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů		Globalizace Životní prostředí Současné globální problémy a jejich dopady

Občanská výchova	9. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Co jsou to fake news a jak jim nenaletět?		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Práce s textem a obrazovými materiály		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Tvorba mediálního sdělení		
Tvorba novinových článků a reportáží		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – Vnímání autora mediálních sdělení		
Kdo je to novinář a jak se tvoří mediální sdělení?		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Etnický původ		
Kultury etnických skupin, projevy rasové nesnášenlivosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Kulturní difference		
Tolerance zvláštností různých etnik		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Lidské vztahy		
Listina základních práv a svobod, tolerance, předsudky, stereotypy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – Princip sociálního smíru a solidarity		
Lidská práva		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Hodnoty, postoje, praktická etika		
Podpora tolerantního chování a uvažování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Kooperace a kompetice		
Dodržování pravidel spolupráce a soutěžení, pozitivní postoj ke spolupráci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Mezilidské vztahy		
Tolerance různorodosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Poznávání lidí		
Poznávání spolužáků při společné práci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Psychohygiena		
Pozitivní myšlení, podpora sebevědomí, předcházení stresu		

Občanská výchova	9. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Rozvoj schopností poznávání		
Práce s textem a obrazovými materiály		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Asertivní komunikace, aktivní naslouchání, podpora spolupráce		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Sebepoznání a sebepojetí		
Sebereflexe – moje identita, kdo jsem já?		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – Seberegulace a sebeorganizace		
Plánování a organizace času, rozvoj sebekontroly a sebeovládání		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Formy participace občanů v politickém životě		
Volební systémy a demokratické volby		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Občan, občanská společnost a stát		
Občan, listina základních práv a svobod, základní principy a hodnoty demokracie, principy soužití s minoritami		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Demokracie		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Evropa a svět nás zajímá		
Zvyky a tradice národů Evropy		